

ชื่อสมุนไพร มะตูม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Aegle marmelos* (L.)

Corrêa

ชื่อสามัญ Beal

ชื่อท้องถิ่น มะปิ่น (ภาคเหนือ),
ตูม ตุ่มตั่ง กะทันตาเถร (ภาคใต้)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น ไม้ยืนต้นสูง 10 - 15 เมตร เปลือก
ที่มาก : วีระชัย

ต้นสีเทา แตกกิ่งเป็นร่องตามยาว

ใบ ใบประกอบแบบ มีใบย่อย 3 ใบ ใบย่อยใบปลาย รูปไข่ กว้าง 1-7 เซนติเมตร ยาว 4-13 เซนติเมตร ปลายใบสอบ แผ่นใบบางเรียบเกลี้ยงเป็นมัน ก้านใบย่อยใบปลายจะยาว 0.5-3 เซนติเมตร

ดอก ออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบดอกมี 5 กลีบ ขนาด 6-8 มิลลิเมตร โคนติดกัน รูปไข่ กลีบยาว ดอกสีขาวอมเขียวหรือสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอม

ผล รูปรีกลมหรือยาว ผิวเรียบเกลี้ยง เปลือกหนา แข็ง ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกเป็นสีเขียวอมเหลือง เนื้อ
ในสีส้มปนเหลือง นิยม เมล็ดมีจำนวนมาก

การนำไปใช้ประโยชน์

ผลสามารถนำมารับประทานได้ทั้งแบบสดและแบบแห้ง ผลแก่สามารถนำมาทำเป็นมะตูมเชื่อม นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้ทำเป็นเครื่องดื่ม และมะตูมยังใช้เป็นส่วนผสมของขนมหลายชนิด ใบอ่อนของมะตูมนำมารับประทานเป็นผักสลัดหรือใช้กินกับน้ำพริก ลาบ

สรรพคุณทางยา

1. เป็นยาบำรุงร่างกาย
2. ผลสุกสามารถนำมาใช้เป็นยาระบาย รักษาอาการท้องผูกเรื้อรัง
3. ช่วยรักษาอาการท้องร่วง ท้องเดิน โรคลำไส้
4. ใบสดนำมาคั้นเอาน้ำ ใช้แก้หวัด
5. ช่วยแก้อาการไข้จับสั่น
6. แก้ลม แก้มูกเลือด
7. ช่วยรักษาอาการหลอดลมอักเสบ

เอกสารอ้างอิง

เมตไทย. (2563)มะตูม. สืบค้น 1 เมษายน 2565, จาก <https://medthai.com/มะตูม/>

วีระชัย. สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย : มะตูม. สืบค้น 1 เมษายน 2565,

จาก <http://hsst.or.th/articles-herb/aegle-marmelos/>